

Universitatea Tehnică a Moldovei

DREPTUL DE PROPRIETATE ASUPRA MĂRCILOR

Student: Matei Livia

**Coordonator: Tălămbuță Angelina
dr., conf. univ.**

Chișinău, 2022

ADNOTARE

Numele, prenumele: Matei Livia

Titlu: Dreptul de proprietate asupra mărcilor.

Structura lucrării: introducere, 4 capitole, 16 subcapitole, concluzii și recomandări, bibliografie, anexe.

Cuvinte cheie: protecție, proprietate intelectuală, marcă, procedură, autoritate.

Scopul lucrării: rezultă din efectuarea cercetării ample a dreptului de proprietate asupra mărcilor, prin prisma aspectelor teoretice și practice, precum și a particularităților acestuia, în vederea elucidării problemelor conceptuale și legislative. Tot aici, menționăm că analiza subiectului dat are ca scop și asigurarea unei înțelegeri ample și corecte a conceptului de marcă, precum și a altor aspecte legate de acesta.

Obiectivele generale: identificarea reglementărilor actelor normative naționale și internaționale în domeniul proprietății mărcii; analiza doctrinei naționale și străine cu privire la dreptul de proprietate asupra mărcilor; stabilirea esenței noțiunii de marcă în cadrul proprietății industriale; examinarea caracteristicii funcțiilor unei mărci, și clasificarea acestora; analiza sistemelor de dobândire a dreptului la marcă, precum și procedura de înregistrare a ei; elaborarea concluziilor finale/ recomandări.

Metodele aplicate la elaborarea lucrării: *metoda teoretică*, prin care s-a dezvoltat conceptul de marcă și proprietate intelectuală; *metoda analizei, deducției și investigației științifice*, prin care s-au conturat toate aspectele doctrinare și legislative ale dreptului de proprietate asupra mărcilor și autorităților abilitate în protejarea acesteia; *metoda comparativă* prin care s-a efectuat comparația între informația analizată de doctrinarii autohtoni și cei străini, precum și legislația autohtonă și cea internațională în subiectul descris.

Rezultatul concret obținut: în urma elaborării cercetării științifice în domeniul stabilirii esenței dreptului de proprietate asupra unei mărci, a fost întitulată o lucrare unică în această tematică, cu o examinare aprofundată a tuturor elementelor esențiale, precum și un șir de relatări ce pot servi exemplu pentru o viitoare analiză, sau drept sursă în alte domenii, altele decât dreptul.

ANNOTATION

Last name, first name: Matei Livia

Title: Ownership of trademarks.

Structure of the paper: introduction, 4 chapters, 16 subchapters, conclusions and recommendations, bibliography, annexes.

Keywords: protection, intellectual property, trademark, procedure, authority.

The purpose of the thesis: results from effectuation of extensive research into trademark ownership, through the lens of theoretical and practical aspects, as well as its particularities, in order to elucidate conceptual and legislative issues. Also here, we mention that the analysis of the given subject also aims to ensure a broad and correct understanding of the brand concept, as well as other aspects related to it.

General objectives: identification of the regulations of national and international normative acts in the field of trademark ownership; analysis of the national and foreign doctrine regarding the right of ownership of brands; establishing the essence of the brand concept within the industrial property; examination of the characteristics of the functions of a brand, and their classification; the analysis of the systems for acquiring the right to the trademark, as well as the procedure for its registration; elaboration of final conclusions/recommendations.

Methods applied for the elaboration of the thesis: *the theoretical method*, through which the concept of brand and intellectual property was developed; *the method of analysis, deduction and scientific investigation*, through which all the doctrinal and legislative aspects of trademark ownership and the authorities empowered to protect it were outlined; *the comparative method* by which the comparison was made between the information analyzed by local and foreign doctrines, as well as local and international legislation in the described subject.

The actual result obtained: following the elaboration of the scientific research in the field of establishing the essence of the ownership right over a brand, a unique work on this topic was titled, with an in-depth examination of all the essential elements, as well as a series of reports that can serve as an example for a future analysis, or as a source in fields other than law.

CUPRINS

LISTA CU ABREVIERI.....	9
INTRODUCERE	10
1 GENERALITĂȚI TEORETICO-ȘTIINȚIFICE PRIVIND DREPTUL DE PROPRIETATE ASUPRA MĂRCILOR	12
1.1 Considerații definatorii cu privire la dreptul de proprietate asupra mărcilor- prin abordare doctrinară.....	12
1.2 Analiza conceptuală a dreptului de proprietate asupra mărcilor- prin abordare legislativă	16
1.3 Concluzii capitolul 1	21
2 DISPOZIȚII GENERALE REFERITOARE LA PROPRIETATEA INTELECTUALĂ ASUPRA MĂRCILOR	22
2.1 Aspecte generale ale creației intelectuale	22
2.2 Noțiunea mărcii și caracterele sale.....	27
2.3 Caracteristica funcțiilor și elementelor definatorii ale mărcilor.....	31
2.4 Clasificarea mărcilor	35
2.5 Marca notorie și marca de certificare	40
2.6 Concluzii capitolul 2	45
3 CONSIDERAȚIUNI DEFINITORII PRIVIND DOBÂNDIREA, ÎNREGISTRAREA ȘI STINGEREA DREPTULUI LA MARCĂ	46
3.1 Analiza sistemelor de dobândire a dreptului la marcă.....	46
3.2 Procedura de înregistrare a mărcii.....	50
3.3 Efectele înregistrării mărcii	54
3.4 Înregistrarea internațională a mărcii.....	58
3.5 Transmiterea drepturilor asupra mărcii	62
3.6 Concluzii capitolul 3	66
4 ASPECTE PRACTICE CU PRIVIRE LA DREPTUL DE PROPRIETATE ASUPRA MĂRCILOR	67
4.1 Studiu de caz privind dreptul asupra mărcilor	67
CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI.....	83
BIBLIOGRAFIE.....	85
ANEXE.....	89

INTRODUCERE

Încadrarea lucrării într-un domeniu tematic. Cercetarea dată se încadrează în domeniul dreptului civil și dreptul comercial, deoarece analizează amănunțit dreptul de proprietate asupra mărcilor, prin prisma proprietății intelectuale în care se clasifică.

Actualitatea temei abordate. Proprietatea intelectuală implică câteva considerațiuni cu privire la 2 aspecte: drepturile de autor și proprietatea industrială. Marca, este concept al proprietății industriale, și este văzut a fi semnul vizual (distinctiv, licit, disponibil), care permite de a distinge un produs sau un serviciu al unui producător de produsul sau serviciul altui producător. Cercetarea dreptului de proprietate asupra mărcilor, în cadrul tezei de master, are o importanță deosebită, din punct de vedere științific, teoretic și practic, fiind aplicată foarte des de comercianți. Această lucrare este o reflectare teoretică asupra mărcilor în special, ce are scop definitivarea unei mărci al unui titular, de marca altui titular- putând fi persoană fizică sau juridică.

Astfel, actualitatea temei supuse cercetării se justifică prin caracterul inovațional al unor subiecte elucidate, care prin valoarea lor analitică vin să contribuie la dezvoltarea doctrinei naționale, ce implică dreptul de proprietate asupra mărcilor.

Obiectul de studiu. În lucrarea dată, ne-am bazat pe investigarea amplă a dreptului de proprietate asupra mărcilor în Republica Moldova, prin prisma aspectelor teoretice, științifice și practice. Examinând aspectele diferențiate ale acestui conținut, considerăm esențial să relatăm importanța mărcilor în procesul de comercializare internă și externă, precum și înregistrarea acestora într-un stat de drept.

Scopul lucrării date presupune cercetarea aprofundată a proprietății intelectuale, a dreptului de proprietate asupra mărcilor, prin prisma aspectelor teoretice și practice, astfel fiind analizate considerațiile diverșilor doctrinari, precum și normele juridice stipulate în actele normative naționale și internaționale.

Gradul de noutate a temei. Această analiză amplă, poate servi drept temei pentru un studiu ulterior, mai desfășurat, a mecanismului proprietății mărcilor, sau poate servi ca suport pentru examinarea multilaterală a procesului în cauză. Noutatea temei constă în stabilirea locului mărcilor în cadrul sistemului juridic și comercial, desfășurarea procesului de dobândire și înregistrare a dreptului la marcă.

Obiectivele generale ale lucrării. Pentru efectuarea unei cercetări eficiente a dreptului de proprietate asupra unei mărci, au fost stabilite anumite obiective:

- *identificarea reglementărilor actelor normative naționale și internaționale în domeniul proprietății mărcii;*
- *analiza doctrinei naționale și străine cu privire la dreptul de proprietate asupra mărcilor;*

- *determinarea rolului mărcilor în societate;*
- *examinarea caracteristicii funcțiilor unei mărci, și clasificarea acestora;*
- *analiza sistemelor de dobândire a dreptului la marcă și înregistrarea ei;*
- *stabilirea concluziilor și recomandărilor finale.*

Metodologia de cercetare folosită. Pentru examinarea dreptului de proprietate a mărcii, s-a folosit: *metoda teoretică*, prin care s-a dezvoltat conceptul de marcă și proprietate intelectuală; *metoda analizei, deducției și investigației științifice*, prin care s-au conturat toate aspectele doctrinare și legislative ale dreptului de proprietate asupra mărcilor și autorităților abilitate în protejarea acesteia; *metoda comparativă* prin care s-a efectuat comparația între informația analizată de doctrinarii autohtoni și cei străini, precum și legislația autohtonă și cea internațională în subiectul descris.

Structura lucrării. Cercetarea dată este elaborată în conformitate cu scopul și obiectivele propuse, fiind alcătuită din: adnotare în 2 limbi, lista abrevierilor, introducere, 4 capitole care conțin 1 subcapitole, concluzii generale și recomandări, bibliografie și anexe.

Capitolul 1. *Generalități teoretico-științifice privind dreptul de proprietate asupra mărcilor.* Această parte a lucrării se referă la analiza științifică a lucrărilor doctrinarilor autohtoni și străini în domeniul vizat. Tot aici, este efectuată o cercetare a reglementărilor juridice naționale și internaționale ce vizează acest subiect. În acest context, sunt relevante cele mai controversate probleme, precum și opinia autorilor vizavi de ele.

Capitolul 2. *Dispoziții generale referitoare la proprietatea intelectuală asupra mărcilor.* În acest capitol este descrisă însuși marca, ca o componentă a proprietății intelectuale. Pentru o înțelegere mai bună, cercetarea începe cu aspectele generale ale creației intelectuale, continuând cu noțiunea, funcțiile și clasificările mărcii.

Capitolul 3. *Considerațiuni definitorii privind dobândirea, înregistrarea și stingerea dreptului la marcă.* Pentru a avea o analiză complexă a dreptului de proprietate asupra mărcilor, a fost necesar efectuarea analizei dobândirii și înregistrării dreptului la marcă. În acest sens, pe lângă sistemele de dobândire a acestui drept, s-a analizat și procedura de înregistrare a mărcii- la organul competent în acest domeniu.

Capitolul 4. *Aspecte practice cu privire la dreptul de proprietate asupra mărcilor.* Acest capitol vizează aspectul practic al lucrării reieșind din subiectul de bază.

BIBLIOGRAFIE

Acte normative naționale și internaționale:

1. Constituția Republicii Moldova nr. 1 din 29-07-1994, publicat: 29-03-2016 în Monitorul Oficial Nr. 78
2. Convenția mondială din 14 iulie 1967 pentru instituirea Organizației Mondiale a Proprietății Intelectuale, publicat în Buletinul Oficial nr. 1 din 6 ianuarie 1969
3. Directiva (UE) 2015/2436 a Parlamentului European și a Consiliului de apropiere a legislațiilor statelor membre cu privire la mărci (reformare), din 16 decembrie 2015
4. Directiva 2008/95/CE a Parlamentului European și a Consiliului de apropiere a legislațiilor statelor membre cu privire la mărci, din 22 octombrie 2008
5. Acordul privind aspectele drepturilor de proprietate intelectuală legate de comerț (TRIPs), intrat în vigoare la 03.10.2000, pentru Republica Moldova în vigoare de la 26.07.2001
6. Codul francez al Proprietății Intelectuale, adoptat prin Legea nr. 92-597 din 1 iulie 1992
7. Codul de Procedură Civilă al Republicii Moldova nr. 225 din 30-05-2003, publicat: 03-08-2018 în Monitorul Oficial Nr. 285-294
8. Codul Vamal al Republicii Moldova, nr. 1149 din 20-07-2000, publicat: 01-01-2007 în Monitorul Oficial nr. ed. special art. 98
9. Legea RO nr. 84 din 15 aprilie 1998 (*republicata*) privind mărcile și indicațiile geografice, publicat în: Monitorul Oficial nr. 337 din 8 mai 2014
10. Legea nr. 845 din 03-01-1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, publicat: 28-02-1994 în Monitorul Parlamentului Nr. 2
11. Legea nr. 114 din 03-07-2014 cu privire la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, publicat: 26-06-2014 în Monitorul Oficial Nr. 282-289
12. Legea nr. 139 din 02-07-2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe, publicat: 01-10-2010 în Monitorul Oficial Nr. 191-193
13. Legea nr. 38 din 29-02-2008 privind protecția mărcilor, publicat: 06-06-2008 în Monitorul Oficial Nr. 99-101
14. Legea nr. 105 din 13-03-2003 privind protecția consumatorilor, publicat: 27-06-2003 în Monitorul Oficial Nr. 126-131
15. Legea nr. 183 din 11-07-2012 concurenței, publicat: 14-09-2012 în Monitorul Oficial Nr. 193-197
16. Hotărârea nr. 1247 din 19-12-2018 privind organizarea și funcționarea Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, publicat: 28-12-2018 în Monitorul Oficial Nr. 513-525
17. Hotărârea nr. 488 din 13-08-2009 pentru aprobarea Regulamentului privind procedura de depunere, examinare și înregistrare a mărcilor, publicat: 21-08-2009 în Monitorul Oficial Nr. 127-130

Monografii:

18. Agenția pentru Susținerea Învățământului Juridic și a Organelor de Drept „Ex Lege”. *Protecția juridică a mărcilor la nivel național și internațional*. Chișinău 2002, p. 248
19. Biblioteca de proprietate intelectuală. *Aspecte ale înregistrării mărcilor*, Editura AGEPI, Chișinău 2001
20. BÎRSAN Cornelii, DOBRINOIU Vasile, TICLEA Alexandru, TOMA Mircea. *Societățile comerciale*. București 1993, p. 464
21. BLAȘCU Olesea. *Marca comunitară – o oportunitate pentru companii*. În: Studia Universitatis Moldaviae (Seria Științe Sociale) Numărul 3(63) / 2013. p. 91-85.
22. BODOAȘCĂ Teodor. *Dreptul proprietății intelectuale, Ediția II-a*. București 2007. p. 415
23. BUCȘĂ Raluca. *Protecția mărcilor de comerț și de servicii*. În revista Română de Proprietate Industrială. nr. 5/1996
24. CALMUSCHI Otilia. *Dreptul proprietății intelectuale*. Editura Universității Titu Maiorescu, București 2004, p. 173
25. CĂRPENARU Stanciu. *Drept comercial român, vol. 1*, Editura „Atlas” SRL, București 1992

26. CHAVANNE. *La notion de premier usage des marques et le commerce international*. Melanges en l'honneur de P. Roubier, t. II, Paris 1961
27. CHIROȘCA Dorian. *Unele aspecte juridice de constatare a încălcării unui drept la marcă*. În: Intellectus. 2021, nr. 3-4, p. 41-46
28. CIOCÎRLAN Aliona. *Dreptul exclusiv al titularului asupra mărcii*. În: Intellectus. 2011, nr. 2, p. 47-53
29. CUCIURCĂ Angela, CUCIURCA Rodica. *Aspecte privind protecția dreptului de proprietate intelectuală în UE*. În Conferința "Cadastru și Drept" Chișinău, Moldova, 30 septembrie 2016. p. 309-312
30. DASSAS G. *L'élargissement de la protection des marques en droit français allemand et international*. Librairies techniques 1976
31. DINESCU Ovidiu. *Marca. Noțiuni de bază, vectorii mărcii*. In: Intellectus. 2016, nr. 4, p. 27-31.
32. EMINESCU Yolanda. *Mărcile de fabrică și de comerț, de serviciu*. București 1974
33. EMINESCU Yolanda. *Regimul juridic al mărcilor*. Lumina lex, București 1996, p. 279
34. FILAT Cristina. *Marca notorie – performanță pentru întreprindere*. În: Intellectus. 2016, nr. 4, p. 40-45.
35. GADJIN Nicolae. *Proprietatea intelectuală în țările Uniunii Europene*. În: Tezele celei de-a 73-a conferință științifică a studenților. 20 mai 2020, Chișinău 2020
36. GEORGESCU, L., ȘTEFĂNESCU, V. *Norme metodologice privind examinarea și înregistrarea mărcilor de fabrică, de comerț și de serviciu*. București 1986
37. GOSPODINOV T. *Practica și aspectele economice privind utilizarea mărcilor*. În: Revista științifică «Meridian Ingineresc», 10.01.2012. p. 88-92
38. Introducere în proprietatea intelectuală (Intellectual property reading material)/ Traducere de R. Pîrvu, L. Oprea, M. Dinescu, Editura „Rosetti”, București 2001, p. 538
39. Introduction to trademark law and practice. Geneve 1996
40. LUCIAN Mihai. *Invenția*. București, Ed. Universul Juridic, 2002
41. MACOVEI Ioan. *Protecția creației industriale*. Iași 1984
42. MOISEI Andrei. *Proprietatea intelectuală și relația acesteia cu activitatea de creație*. În: Intellectus
43. MORARU Andreea. *Marca – element strategic al întreprinderilor moderne*. În: Drept, Economie și Informatică, 2008, nr. 1(14), p. 73-77
44. NOVAC Ștefan. *Producătorul național cu marcă internațională – afaceri de succes*. In: Intellectus. 2005, nr. 4, p. 16-20
45. Numărul 1-2 / 2021. p. 34-39
46. PÂRVU Rodica. *Introducere în proprietatea intelectuală*. București 2001, p. 544
47. PENEȘ Manuela. *Protecția internațională a mărcilor*. Inventică și Economie, nr. 11-12, 2000
48. PEROT-MOREL M.A. *Extension de la protection des marques notories*. În R.T.D.C., 1996
49. ROMUL Petru Vonica. *Drept Comercial, partea generală*. București 2000, p. 995
50. ROȘ Viorel. *Dreptul proprietății intelectuale*. București 2001, p. 775
51. ROȘCA Nicolae, BAIEȘ Sergiu. *Dreptul afacerilor, Vol. I*. Chișinău, 2004, p. 456
52. ROȘCA Nicolae, BAIEȘ Sergiu. *Dreptul afacerilor*. Chișinău 1997, p. 400
53. RUSU Vladislav, FOCȘA Ghenadie. *Curs de drept comercial*, Chișinău 2006
54. SAINT-GALL Yves. *Protection et défense des marques de fabrique et concurrence déloyale*, ed. Y. Delmas et Cie, Paris 1959
55. SÂRBU Diana. *Marca notorie*. În: Intellectus. 2001, nr. 4, p. 25-29
56. SCONDĂCESCU Barbu I., POPOVICI Dan I. *Mărcile de fabrică și de comerț la începutul sec. XX*. Editura „Vremea”, București 1936. p. 345
57. TOCAN Parascovia, PALAMARCIUC Angela. *Marca de produse/servicii în viziunea consumatorilor (studiu de piață)*. În revista: Intellectus, Numărul 1 / 2004, p. 51-54

58. VOLCINSCHI Victor, CHIROȘCA Dorian. *Dreptul proprietății intelectuale*. Chișinău 2001, p. 232
59. ZAVALISTÎI Ana. *Evoluțiile Sistemului Național de proprietate intelectuală*. În Revista de Știință, Inovare, Cultură și Artă „Akademos” Numărul 1(12) / 2009. p. 20-22
60. ZUBCO Valeriu. *Protecția juridică a mărcilor la nivel național și internațional*. Agenția pentru Susținerea Învățământului Juridic și a Organelor de Drept „Ex Lege”, Chișinău 2002
61. ВИЛЛИ Венике, *Авторское право. Регламентация основы, будущее*. Москва „Юрид литература” 1979, с. 13-22
62. ВОЛКОВ С., ВОСКАНЯН Р. *Товарные знаки в условиях рыночной экономики*, Москва 1991
63. ВОЛЧИНСКИЙ Виктор. *Неимущественные права хозяйственных организаций*// Автореферат. Москва 1973.
64. КРАВЕЦ Л. *Правовая охрана звуковых, обонятельных и цветовых знаков в различных странах, включая Россию*. Патентное дело, 1997/10
65. МЕЛЬНИКОВ В. *Защита обозначений: звук, запах, цвет*. Интеллектуальная Собственность, 1997, № 5-6, с. 16-23
66. МЕЛЬНИКОВ В. *Охраноспособность цвета и его сочетаний в качестве товарных знаков*. Патенты и лицензии, 1993/3
67. СВЯДОСЦ Ю. *Правовая охрана товарных знаков в капиталистических странах*. Учебное пособие, Москва 1969
68. СЕРГЕЕВ А. П. *Право интеллектуальной собственности в РФ*. Москва 2007, с. 782
69. СЕРГЕЕВ В.М. *Практика обеспечения правовой охраны товарных знаков*. Издательство ЛДНТП, Ленинград, 1976
70. ЯНУШКЕВИЧ И. *Юридическая основа и практика применения товарного знака, знака обслуживания и фирменного наименования*, Москва 1998

Surse web:

71. *Dicționar explicativ*, [citat 28.08.2022]. Disponibil: www.dexonline.ro
72. *Dicționar juridic*, [citat 11.09.2022]. Disponibil: www.legeaz.net/dictionar-juridic
73. *Declarația Universală a Drepturilor Omului*, [citat 28.08.2022]. Disponibil: www.ohchr.org
74. *Dreptul proprietatii intelectuale*, [citat 28.08.2022]. Disponibil: <https://dreptmd.wordpress.com>
75. *Natura juridică a dreptului subiectiv la marcă*, [citat 04.09.2022]. Disponibil: www.dreptprivat.files.wordpress.com
76. AGEPI- *Cum se înregistrează o marcă în RM*, [citat 10.10.2022]. Disponibil: [http://agepi.gov.md/sites/default/files/brosuri/Cum se inreg.marca2017.pdf](http://agepi.gov.md/sites/default/files/brosuri/Cum%20se%20inreg.marca2017.pdf)
77. *Acordul Organizației Mondiale a Comerțului privind aspectele drepturilor de proprietate intelectuală legate de comerț (TRIPS)*, [citat 11.09.2022]. Disponibil: www.wto.org
78. *Asociația Americană de Marketing*, [citat 04.09.2022]. Disponibil: www.ama.org
79. *Marca de certificare*, [citat 11.09.2022]. Disponibil: www.euipo.europa.eu
80. *Regulament privind Protocolul de la Madrid*, [citat 14.10.2022]. Disponibil: <https://agepi.gov.md/ro/news/noul-regulament-privind-protocolul-de-la-madrid-%C8%99i-re%C3%AEnnoirea-simplificat%C4%83-%C3%AEnregistr%C4%83rilor>
81. *Tim Heberden. Intellectual Property Valuation and Royalty Determination, practice and law*, [citat 28.08.2022]. Disponibil: https://brandfinance.com/images/upload/ip_valuation_royalty_rates.pdf
82. *Marca*, [citat 16.11.2022]. Disponibil: <https://facultatead rept.wordpress.com/dreptul-proprietatii-intelectuale/curs-6-marcile-obiectele-de-proprietate-intelectuala/>
83. *Considerații generale privind domeniul proprietății intelectuale*, [citat 28.08.2022]. Disponibil: www.academia.edu/31786521/TEMA_1_CONSIDERAȚII_GENERALE_PRIVIND_DOMENIUL_PROPRIETĂȚII_INTELECTUALE_Obiective

84. *Dobândirea dreptului la marcă*, [citată 15.11.2022]. Disponibil:
<https://administrare.info/drept/2601-dobandirea-dreptului-la-marca>
85. *Convenția Uniunii de la Paris din 20 martie 1883 pentru protecția proprietății industriale*, [citată 15.11.2022]. Disponibil:
https://agepi.gov.md/sites/default/files/law/national/paris_0.pdf
86. *Aranjamentul de la Madrid privind sancțiunile pentru indicațiile false sau înșelătoare de proveniență a produselor din 14 aprilie 1891*, [citată 10.11.2022]. Disponibil:
<http://www.agepi.md>